405

COLECTIA POVESTIRI STIINTIFICO-FANTASTICE

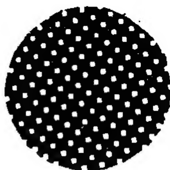
405

I. M. ȘTEFAN

P.G. 7 luptă contra-cronometru

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Desen interior: AUREL BUICULESCU
Portrete: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

Colecţia „POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Ştiinţa şi Tehnica
Anul XVII
1 octombrie 1971

P.G. 7 luptă contracronometru

de I. M. ȘTEFAN

Un experimentator misterios

L-am pîndit în fiecare seară, cu schimbul — eu, Toma și Dan. Trebuie s-o facem și de acum înainte, căci numai așa vom prinde firul întîmplării. Ciudata lui evadare din sanatoriu are toate șansele să se repete. Nu știu de ce a făcut-o. Un lucru e însă sigur : motivul a fost foarte serios, altfel nu se hotăra la ea în halul în care a ajuns...

Uf ! Nu mai pot de mîncărimi ! Doi bani nu face pudra lui Alfredo. Îmi vine să-mi sfîșii pielea : mai bine ar fi să mă doară, de o mie de ori mai bine ! Și încă eu am scăpat pînă acum ușor ! Alții au plăgi și chiar abcese oribile. Hiparinoza asta e un flagel cu atît mai îngrozitor cu cît nu știi nici de unde vine și nici unde te duce. Boală nouă — evoluție necunoscută, așa zic specialiștii. Și cînd te gîndești că aici sîntem cu toții, sau aproape cu toții, contaminați !

Din radioul-inel de pe degetul mijlociu răsună buletinul de știri. Tocmai se vorbește de noi, comentîndu-se instituirea carantinei. Aflu — și cuvintele îmi sună în minte ca o ironie — că moralul nostru „e foarte ridicat", că medicii ne îngrijesc „admirabil", în sfîrșit că în lumea întreagă se desfășoară investigații pentru explicarea epidemiei izbucnite la complexul nostru științific. S-a luat contact și cu făpturile extraterestre din Clida, care acum sînt în drum spre federația lor cosmică. Li s-au comunicat cele întîmplate după vizita lor aici, dar ei nu știu nimic despre o asemenea maladie. Deși mulți spun că tot ce ni se întîmplă este din pricina lor, nu pot să-i uit pe vizitatorii noștri de acum o săptămînă. Mă obsedează mai ales mogîldeața aceea, de un violet profund, aproape negru, cu uriași pseudopozi, care apăruse la un moment dat la fereastra laboratorului meu. Ce lumini stranii jucau în jurul ei ! Și cum sclipea „ovalul sensitiv"...

Din locul meu de pîndă se deschide o priveliște largă spre construcțiile principale ale complexului, profilate pe fundalul muntos al Ciucașului. Cînd se lasă întunericul, în

clădirile stației-pilot — viitoarea linie de fabricație a albuminei virotice — nu mai rămîn aprinse decît cîteva lumini de control. În schimb, în pavilionul laboratoarelor, multe ferestre sînt pînă noaptea tîrziu luminate. Printre ele se numără ca o permanență „sanctuarul“, cum i se spune laboratorului unde lucrează Adam Tiberiu și Martin Onofrei.

De cîteva ori l-am zărit pe Onofrei, vicepreședintele nostru, pe balcon, împreună cu asistentul său, Iosif Gruia. Scrutau amîndoi, imobili, zarea. Munceau în „porții“ de cîte un ceas și jumătate, după care obișnuiau să iasă pentru cinci minute la aer. Pe urmă o luau de la capăt. Ritualul se repeta chiar cînd ploua, și era curios să-i vezi cum stăteau nemișcați, cu capul gol, apa șiroindu-le pe față și pe halate.

Îl priveam pe „Moș Martin“ sau Ursu — după cum era poreclit Onofrei — prin binoclu și încercam să-i ghicesc gîndurile. Era încruntat, cîteodată furios și, din cînd în cînd, după ce se scărpina vîrtos, făcea un gest care însemna, poate: „La naiba !“ Era oare vorba despre hiparinoză și despre marile neajunsuri pe care începuse să le provoace cauzei noastre ? Dar în atitudinea și în gesturile Ursului se mai citea ceva : o teribilă îndîrjire ! Vlad Chioaru, fostul meu coleg de școală, îmi spusese mai de mult că Onofrei face parte dintre oamenii pe care greutățile nu numai că nu-i descurajează, ci îi incită să-și dubleze eforturile, stimulîndu-i. Îl întîlnesc de altfel uneori și în timpul zilei, în cursul micilor plimbări pe care le obișnuiește, mereu pe aceeași alee laterală, străjuită de aluni. Merge de fiecare dată repede, cu mîinile la spate ; trece pe lîngă mine fără să mă vadă, uneori vorbind singur și gesticulînd, luptîndu-se cu un dușman nevăzut. Cel mai ciudat lucru în înfățișarea acestui om e capul, un cap disproporționat de mare, parcă fără legătură cu restul trupului, așezat fără nici o noimă pe el.

...Dar nu despre Onofrei e vorba acum. Trebuie să-mi concentrez la maximum atenția ca să nu-mi scape fugarul — dacă se va ivi în sfîrșit din nou.

Îmi amintesc cum l-am zărit prima oară :

Venisem la sanatoriu să stau de vorbă cu Alfredo Doria ca să aflu noutăți despre epidemie. Îl așteptam în micul lui cabinet. Deodată, un zgomot pricinuit de căderea unui obiect mi-a atras atenția. Provenea dinspre coridor. Am apăsat pe buton și ușa cabinetului a alunecat fără zgomot în perete. La început, coridorul mi s-a părut gol. Apoi, într-o nișă din apropierea scării, am zărit o umbră ; mă înșelam oare ? Încetul cu încetul, m-am obișnuit cu lumina palidă, învăluitoare, mai ales după ce am stins lampa puternică din cabinet. Am reușit să deosebesc bine contururile umbrei. Era un bărbat puțin încovoiat și avea un obiect cilindric în mînă,

parcă un mic recipient. Recipientul provocase, probabil, prin cădere, acel zgomot.

Mă zărise? Mai mult ca sigur că da, căci la deschiderea uşii eram în bătaia luminii din cabinet. Dar poate nu ştia că-l zărisem şi eu.

Cine era şi ce urmărea? Am intrat la loc în cabinet şi am închis uşa, dar nu de tot, astfel ca prin crăpătură să-l pot mai departe supraveghea. Curînd a ieşit din nişă cu paşi uşori. Purta, ca toţi bolnavii, un halat albastru de mătase, care cădea în falduri largi, elegante pînă aproape de podea. S-a aplecat şi a pus recipientul pe un scaun. Am avut prilejul să-l observ: era un tub de aluminiu cu capac. Din întunericul nişei a scos apoi un pachet, pe care l-a desfăcut. A ieşit la iveală un fel de manta neagră, pe care a îmbrăcat-o peste halat. Nu voia deci să fie recunoscut.

A luat recipientul şi s-a strecurat spre scară...

Am pornit, tiptil, după el. Poate că ar fi trebuit să anunţ conducerea sanatoriului, în interesul fugarului. Dar nu-mi venea s-o fac. Nu ştiu de ce, dar acest individ care încălca regulile severe ale vieţii spitaliceşti îmi era simpatic. Nu avea parcă nimic de răufăcător...

Purta pantofi uşori, de sport, care nu fac zgomot. A coborît scara încet, cu pas ciudat şi nesigur, de suferind. Ajuns jos, în hol, nu a încercat să iasă prin uşa principală. A trecut pe un coridor secundar, de unde se ajunge în camerele de analize medicale. Mă ţineam după el cu multă prudenţă, ca să nu mă remarce. N-am reuşit să-i văd faţa în plină lumină şi s-o recunosc.

Cu recipientul în mînă, a intrat într-o încăpere. Voia să-l umple cu ceva? L-am aşteptat, neliniştit la gîndul că ar putea să rămînă cine ştie cîtă vreme acolo. Răbdarea nu mi-a fost însă pusă la încercare. A ieşit curînd şi a luat-o spre fundul coridorului. Şi apoi, în penumbra sălii, s-a aplecat uşor şi deodată... a dispărut în mod inexplicabil. Ajuns la rîndul meu în locul unde pierise, am găsit o uşiţă scundă, metalică, pe care am deschis-o destul de uşor. Cîţiva paşi printr-un întuneric complet şi... eram în aer liber! În faţa mea, la o depărtare nu prea mare, se afla bolnavul. Mi-am dat seama de ce avea un mers atît de ciudat. Probabil că îl dureau picioarele din pricina inflamaţiilor cauzate de boala care ne chinuia mai pe toţi. De cîteva ori l-am văzut aplecîndu-se ca să se scarpine. Am continuat, fireşte, să-l urmăresc. Ceva mai încolo i-am întîlnit pe Dan Hagiu şi pe Toma, fratele meu. În ultimul timp erau mereu împreună; li se zicea „Castor şi Pollux". I-am rugat, în şoaptă, să-l urmărească mai departe pe fugar, ca să mă pot întoarce la sanatoriu. Voiam

ca ei să afle unde duce recipientul de aluminiu şi dacă avea să revină la sanatoriu sau nu...

Îmi aduc aminte de sclipirea din ochii fratelui meu: Toma era mulţumit. Carantina îl sufocase şi abia aştepta o ocupaţie care să-l scoată din banal. Revedeam copilăria, cînd el organiza jocurile puştilor de pe strada noastră. Reuşea întotdeauna să le învăluie în mister şi neprevăzut: pivniţele deveneau peşterile haiducilor sau beciurile închisorilor medievale, terasele erau arenele de luptă între cavaleri, cîte o grădină devenea jungla sălbatică în care vînătorii înfruntau vitejeşte fiarele.

— Ai grijă, Toma, poate fi vorba de ceva foarte serios! îl avertizasem eu. L-am rugat totodată pe Dan să-i dea tot concursul...

Tîrziu, noaptea, după discuţia cu Alfredo Doria, eram cu Toma şi Dan în camera mea. Cuvintele medicului îmi mai răsunau în minte: „Se cunosc simptomele bolii, organele afectate, dar nu cauza ei şi nici modul de transmitere. Nici analizoarele medicale de la complex, nici giganticii automaţi medicali de la Paris şi Tokio nu reuşesc să găsească vreo explicaţie". Îl întrebasem dacă internaţii aveau voie să părăsească sanatoriul, încercînd să ascund substratul chestiunii, respectiv evadarea la care asistasem. M-a privit uluit, replicîndu-mi că nu pricepe cum de mă pot gîndi la aşa ceva...

— Ai făcut o formă de „hiparinoză locvace", îmi întrerupsese fratele meu, glumeţ, gîndurile. Vorbeşti singur.

Desigur că îngînasem cuvintele gîndite.

— Dar voi ce treabă aţi făcut? i-am întrebat eu, fără să răspund.

Pînă la un punct reuşiseră. Fugarul se dusese mai întîi la restaurant şi luase grăbit o gustare. Probabil că regimul sanatorial nu-i era tocmai pe plac. Apoi intrase în pavilionul principal de laboratoare al complexului nostru.

Acolo îi pierduseră însă urma. Nu ştiau unde anume se dusese, mai ales că se mai lucra într-o mulţime de încăperi. Părăsise pavilionul tîrziu, pe la ora zece şi jumătate — şi nici atunci nu izbutiseră să observe din ce încăpere ieşea —, pentru a se întoarce la sanatoriu.

. . . .

Şi acum, iată-mă din nou la pîndă, în aşteptarea fugarului. Sînt convins că se va ivi iar! Aleea laterală, care porneşte de aci spre centrul complexului, este străjuită de fagi. Dar la dreapta mea, acolo unde terenul coboară spre Teleajen, s-au pripăşit, nu ştiu cum, cîţiva mesteceni, formînd o lizieră albă. Sînt arborii mei preferaţi. Îmi place să admir

strălucirea trunchiurilor argintii și scînteierea, mereu schimbătoare, a frunzișului. Îmi place să-mi închipui că mestecenii sînt niște dansatori tineri, înlănțuiți într-un dans viu. În urechi îmi răsună tropăitul picioarelor și ritmul săltăreț al muzicii... Am uitat pentru o clipă tragica realitate a bolii.

S-a făcut ora zece seara. Ceva se mișcă lîngă peretele sanatoriului. El este! Silueta se profilează neverosimil de masivă pe zidul alb. Nu-i pot vedea încă fața, din pricina întunericului. Îi deosebesc însă trupul încovoiat.

S-a desprins de zid și, în sfîrșit, a pornit-o. Va trece foarte aproape de mine și voi putea să-l recunosc. Ce greu merge! Și ce încet! Uneori se oprește și-și duce mîna undeva deasupra șoldului drept. Apasă, ca pentru a-și stăvili durerea. Acum bănuiesc de ce n-a mai apărut atîta timp. Boala i s-a înrăutățit, țintuindu-l zile întregi la pat.

Iar s-a oprit...

De data aceasta rămîne multă vreme nemișcat. M-a văzut cumva? Nu cred! Un recipient de aluminiu i-a căzut din mînă și cu cît chin îl ridică!

A pornit-o iar. Face eforturi supraomenești ca să meargă mai repede, și iată-l lîngă mine! O rază de lumină îi cade pe față.

De unde îl cunosc pe omul acesta? Este Ion Ladea, al doilea asistent al profesorului Onofrei. Un excelent chimist și tot atît de taciturn ca și maestrul său! Se numărase printre cei dintîi internați în sanatoriu. Doctorul Alfredo Doria mi-l citase printre cazurile „cele mai serioase".

A trecut de mine fără să mă observe. Clinchetul metalic care răsuna dinspre buzunarul lui m-a convins că acolo se află cîteva recipiente. Mai mult se tîrăște decît merge... Îmi vine să mă apropii de el și să-l rog să-mi dea mie recipientele ca să le duc la destinație.

Îl urmăresc mai departe. Bărbatul acesta înalt, altădată impunător, a devenit o ruină. Șchiopătează, se poticnește, cade, se ridică, pornește mai departe, sprijinindu-se de toate trunchiurile de copaci și de toate băncile din calea sa. Tresăririle și gemetele înfundate dovedesc că mersul îi provoacă mari dureri. E pentru prima dată în viață cînd nu intervin în sprijinul unui om care suferă atît de cumplit.

Se strecoară pe alei lăturalnice, mereu preocupat să nu fie văzut. Chiar dacă n-ar fi recunoscut, starea lui ar atrage imediat atenția.

Încep să bănuiesc că cineva face experiențe în legătură cu hiparinoza! Probabil același om care a sustras recent și cîțiva dintre cobaii complexului. Ion Ladea — fugarul — îi aduce probabil acestuia, în recipienți, de la sanatoriu dife-

rite substanțe biologice provenite de la bolnavi. Desigur pentru analiză. Dar cine este experimentatorul ?

Ajuns în apropierea imediată a pavilionului laboratoarelor, Ladea a fost nevoit să iasă pe aleea principală a complexului, pe unde se intră în clădire. Cu prețul unor eforturi extraordinare, reușește să meargă aproape drept și cu pași destul de regulați, ca să nu atragă atenția dacă este văzut.

Lîngă poarta pavilionului îl așteaptă cineva. E celălalt asistent al lui Onofrei, Iosif Gruia. Poate că Ladea i-a anunțat venirea prin televizofon.

Cei doi asistenți se așază pe o bancă laterală, într-un loc întunecos. Abia acum îmi dau seama cît de epuizat e Ladea. Respirația i se aude grea și repede ; îi ridică ritmic pieptul și capul. Cîtva timp discută aprins. Apoi, deodată, o tuse înecăcioasă îl scutură pe bolnav, care își duce mîna dreaptă la gît, ca și cum s-ar sufoca. Accesul durează mult. În sfîrșit, Ladea îi dă lui Gruia recipientele.

Bolnavul rămîne pe bancă, în timp ce Gruia intră în clădire.

Trebuie să acționez imediat ! Gruia va duce undeva, probabil într-un laborator, recipientele și se va întoarce ca să-l conducă pe bolnav la sanatoriu. În pavilion nu pot intra fără să fiu observat de Ladea. Singura soluție este... să nu mă feresc ! În fond, Ladea poate presupune că mă duc în laboratorul meu. Ies pe aleea principală și o pornesc grăbit spre pavilion. Bolnavul mă observă abia cînd deschid poarta, dar nu pare surprins. Își duce însă repede mîna în dreptul feței ca să nu fie recunoscut.

Înăuntru, Gruia e la capătul scării. Mă iau după el. Laboratorul meu tot sus este, așa că trecerea mea nu e suspectă.

Încotro a luat-o Gruia ? Spre laboratorul de biochimie, condus de prietenul meu Slăvescu, sau spre laboratorul lui Martin Onofrei ? Intră în „sanctuar". Acum știu : acolo se fac experiențele ! Aștept o vreme, retras într-un intrînd al coridorului, și mintea îmi lucrează cu febrilitate.

Prin urmare, Ursu și cei doi asistenți ai lui fac cercetări în domeniul hiparinozei ! Se pune, firește, o întrebare : de ce pe ascuns ? Încerc să ghicesc. Ursu e vicepreședintele consiliului științific al complexului ; dacă ar cere oficial să facă cercetări medicale — deduc eu mai departe —, i s-ar spune că medicii-savanți de la sanatoriu sînt mai calificați decît el. Emit, firește, numai o ipoteză... Mai important ar fi de știut **dacă a ajuns la vreun rezultat.** Onofrei nu este omul care să se dea cu ușurință bătut, mai ales într-o împrejurare atît de gravă ca aceea actuală... Pe de altă parte, cum se explică faptul că Iosif Gruia continuă să fie — după cum mi-a confirmat și astăzi dimineață Alfredo — **singurul om necontami-**

nat din complex? O simplă întîmplare sau un fapt legat de experimentare?

Gruia a ieșit din laborator și coboară grăbit scara.

Totul va fi dat în vileag

M-am plictisit să fac pe detectivul. Ce-ar fi să-i cer pur și simplu lui Onofrei o explicație? Știu doar acum la ce lucrează.

Bat cuminte la ușa laboratorului. O vreme — nici un răspuns. Apoi, dinăuntru răsună în sfîrșit o voce răgușită, morocănoasă:

— Cine mai e?

— Eu, Radu Soare...

— Ce vrei?... Adică — intră!

Profesorul comandă deschiderea ușii.

Compartimentul vicepreședintelui este despărțit de cel al președintelui printr-un perete ușor, opac. Ursu e în fund, lîngă balconul a cărui ușă e larg deschisă. Stă în profil și primul lucru pe care-l remarc este faptul că urechea dreaptă e roșie și foarte umflată. Gîtul i-a fost de asemenea cuprins de inflamația hiparinotică.

S-a lăsat să cadă, ursuz, într-un fotoliu de trestie împletită. Nu m-a invitat să iau loc, dar mă apropii și mă așez pe un scaun din fața lui. Un aer rece, de munte, ne învăluie.

Nu știu cu ce să încep. Mă scoate însă din încurcătură, luîndu-mi-o înainte, neobișnuit de volubil:

— Vezi tu, Soare, asta nu-mi place la tine. Și nu de acum, ci mai de mult. Ce folos c-ai realizat, împreună cu Chioaru, 99,9997% la puritatea metanului cu care lucrăm, ce folos că, după recentele tale succese în purificarea înaintată a amoniacului, se vorbește în revistele de specialitate de o „puritate Soare“! Ce folos, dacă suferi de această ridicolă și puerilă manie!

— La ce vă referiți?

— Adulmeci, tinere! Asta-i. Parc-ai fi o piele roșie ieșită de-a dreptul din romanele lui Karl May. Vrei neapărat să „faci lumină“. E pur și simplu demodat. Și, pe deasupra, te bagi în treburi care pentru alții constituie, crede-mă, drame cumplite.

— Drame cumplite? Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Tocmai asta-i: nu pricepi nimic și nici nu trebuie să pricepi. Te-am zărit adineauri urmărindu-l pe nenorocitul de Ladea, pe urmă te-ai pitit și ai tras cu urechea la convorbirea

dintre el și Gruia, iar acum ți-ai luat inima-n dinți ca să-mi ceri mie „explicații definitive".

— Exact, profesore!

— Poate-ți închipui, cu toată naivitatea, că ți le voi da, și încă cu amănuntele cele mai precise. Siguranța ta provine din adoptarea sloganului expus la ultima ședință a consiliului nostru științific, după care într-o bătălie este destul să crezi în victorie ca să și fii biruitor. Ce inepție! În vremea războaielor, cînd doi generali își duceau trupele la luptă, fiecare credea ferm în biruința lui. Și totuși, unul învingea, iar celălalt mînca papara. Altfel nici nu se poate.

— Sloganul președintelui Tiberiu la care vă referiți — observ eu — are alt sens: nu poți izbîndi dacă nu ai încredere în reușită.

Ursu chicotește și e teribil de caraghios. Își lasă brațele lungi să se bălăngăne lîngă trup, ca o maimuță.

— Altă inepție! Lucrurile stau, în esență, tocmai pe dos. Încrederea excesivă devine infatuare și e un obstacol, iar îndoiala e cel mai roditor dintre fermenți. O știa și Descartes, cel cu „Dubito..." Dar să lăsăm asta. Cum spunea cineva, Adam Tiberiu, președintele nostru, este un om veșnic tînăr, iremediabil tînăr, irezistibil în farmecul lui. Deci este normal ca, la treizeci și ceva de ani, să cînți, în neștire, în struna lui.

Apropo de cîntat. Ca să-ți treacă mîncărimea și roșeața, nu uita de recomandările oficiale: ascultă două concerte pe zi, joacă cel puțin un meci de tenis, citește două schițe umoristice, delectează-te cu o poezie — altfel nu te vindeci în vecii vecilor de hiparinoză. Acum — la chestie, Radule. Dă cărțile pe față: ce știi și ce mai vrei să știi de la mine?... Ceva tot o să-ți spun.

Trag adînc aerul în piept și încep să vorbesc:

— Ce știu este că vă ocupați de cercetări experimentale privind natura hiparinozei și combaterea ei. Ladea aduce probe biologice de la sanatoriu. Experimentați pe cobaii care au dispărut acum cîteva zile.

— Parțial just. Și de ce fac toate astea, Soare?

Întrebarea mă dezorientează.

— Cum de ce? Pentru ca să scăpăm de flagel și munca complexului să poată...

Mă întrerupe, după prostul lui obicei:

— Răspuns incomplet, care scapă însăși cauza esențială, determinantă. Așa cum mă așteptam, ai investigat superficial, copilărește, fără să încerci măcar să descoperi substratul profund, resortul intim al întregii probleme... Nu neg însă că ești singurul om din complex, în afara mea și a asistenților mei, care a aflat la ce lucrez.

— Ai ajuns aproape de țintă, profesore?
— Oarecum. Mai am însă un obstacol greu de trecut.
— Știi cum ne-au transmis boala clidienii?
— Nici nu mă interesează.
— De ce?
— Fiindcă toată lumea a înțeles tocmai pe dos treaba asta. Ai pus greșit problema, Soare, dar nu sînt dispus să fac acum rectificările necesare... Dă-i drumul mai departe.
— De ce nu s-a îmbolnăvit Gruia?
— S-a imunizat probabil întîmplător, în decursul experiențelor noastre. Cum — nu știu. Va fi însă important să aflu.
— Cînd veți dezvălui natura și concluziile cercetărilor privitoare la hiparinoză?
— De data asta mi-am fixat și eu un termen. Ce zi este astăzi?
— Luni, 19 august 2071.
— Ei bine, la consiliul științific de miercuri, 28 august 2071, totul va fi dat în vileag. Poate că voi relata despre un eșec, poate că voi aduce soluția răului. Nu știu... Bătălia nu e „dinainte cîștigată" prin „încredere", căci asemenea victorii nu există decît în imaginația voastră înfierbîntată.
Moș Martin privește absent, dincolo de mine, și adaugă surprinzător:
— Iar pe urmă, dacă mă veți osîndi, fac resemnat drumul Canossei. Îl merit și voi ispăși.
— Canossa?... Nu pricep nimic. Doar nu sînteți clidian.
Martin Onofrei cască, ducînd — cu mare întîrziere — mîna la gură. Apoi își întinde brațele:
— Mai las-o cu clidienii, Soare! Crede-mă, e o prostie!... Iar acum, audiența s-a sfîrșit.
— Dacă vă pot ajuta cu ceva, contați pe mine! spun eu.
Profesorul s-a sculat în picioare și a ieșit pe balcon.
— În regulă. Nu bate însă prea devreme toba despre cele aflate. Și nu mai iscodi zadarnic! Să zicem c-o să descoperi mîine, într-o cușcă, un cobai „senzațional", care se scarpină. Ei și!? Tot n-ai să pricepi nimic. Răbdare. Încă zece zile, și pe urmă mă supun verdictului tău și al întregului consiliu al zeilor...
— Am înțeles, profesore! îngăim eu.
— Ești parcă prieten cu Alfredo Doria... Cred c-o să avem nevoie de el pentru o treabă discretă. „Contăm" deci pe tine?
— Desigur.
— Tot a servit atunci la ceva acțiunea ta spectaculoasă... Noapte bună, Soare! Și nu-ți mai face gînduri. Ascultă ce-ți

spun : omul care trebuie să fie cel mai îngrijorat sînt eu ! O să afli de ce... Noapte bună !

— Noapte bună, profesore !

Uşa s-a deschis şi s-a închis repede în urma mea. Cobor pe scară ameţit, gata-gata să mă ciocnesc de Iosif Gruia.

Canossa... Ce vrea să spună ? Omul acesta e pentru mine, de cînd îl cunosc, o enigmă. Într-o privinţă are însă sigur dreptate : în toată afacerea asta ciudată mi-a scăpat o verigă esenţială.

Însemnările de mai sus datează din august 2071. Le-am găsit acum, la aproape un an de la încheierea stranie şi neaşteptată a întîmplărilor zguduitoare de la complexul din Ciucaş. Citindu-le, am retrăit un moment crucial al dramei la care am luat parte. Şi mi-a părut rău că nu am ţinut un jurnal al evenimentelor.

Simt, nu ştiu de ce, nevoia să-mi aştern amintirile pe hîrtie, începînd de la accidentul conductei. Pentru mine şi, poate, pentru alţii. Plec peste o săptămînă în Japonia şi am pînă atunci ceva timp la dispoziţie. Nu ştiu ce o să iasă, dar vreau să încep un fel de „reconstituire", un „pseudo-jurnal". Îmi dau seama că am ceva de spus.

Oricum, mă aşez nerăbdător la masa de lucru. De cînd să încep ? Din mai, de la accidentul conductei ! Pe atunci, hiparinoza nu izbucnise încă...

21 mai 2071.
Spectrul nimicirii

...Un fulger aleargă, într-un zigzag fantastic, de-a lungul colţilor stîncoşi ai Zăganului, iluminînd marea poiană a Cheii. Se opreşte la capătul lor sudic, acolo unde începe pădurea, aproape neagră. Şantierul improvizat, acest şanţ care nu se mai sfîrşeşte, pare un şarpe gigantic, care şi-a încleştat trupul sinusoidal în roca muntelui.

Cunoaştem cu toţii primejdia. O scînteie întîmplătoare, datorită pur şi simplu electricităţii atmosferice sau vreunei alte cauze oarecare, poate duce la o catastrofă. Fiecare dintre noi şi-a şi imaginat cascada de explozii care s-ar produce, incendiul devastator...

Hotărît lucru, profesorul Adam Tiberiu este un om care nu se dezminte în nici o împrejurare. E destul să-l observi în acţiune, să-i urmăreşti ochii negri, pătrunzători, care nu lasă nici un ungher neexplorat, ca să te convingi că marele experi-

ment „Operația Ciucaș“ este pe mîini bune. Totul depinde acum, firește, dacă vom supraviețui sau nu accidentului.

Îl privesc din punctul de intervenție al echipei mele. Vehiculul său, un aerovin, „scaun zburător“ de o extremă mobilitate, circulă sprinten și ușor ca o lăcustă deasupra conductei de gaze, alergînd de la un grup de lucru la celălalt. Nici o umbră de neliniște pe fața sa, chiar în aceste momente mai mult decît dificile, cînd toate înfăptuirile noastre sînt în joc. Acum a coborît la echipa numărul 25. Demonstrează unui „săpător“ cum să mînuiască unealta. Operează excelent, de parcă aceasta i-ar fi fost dintotdeauna meseria, cu perfecțiunea unui baschetbalist care execută un „coș“ exact în mijlocul cercului de metal!

Fundalul pe care se desfășoară acțiunea noastră este foarte mohorît. Continuă să plouă mărunt, fără oprire, în toată valea Teleajenului. Oamenii din șanțuri nu dau, e drept, nici o însemnătate acestei manifestări tenace a naturii. Sînt cu toții pătrunși de gravitatea clipei.

Accidentul s-a produs dintr-un motiv cu totul străin de marea experimentare biochimică ce se desfășoară în zona Cheia-Bratocea: conducta de gaz metan, abia construită, a început să aibă scăpări, datorită porozităților ivite în cîteva porțiuni.

S-a declarat „starea de urgență“ și aproape tot personalul stației — mai bine de patru sute de oameni — a fost mobilizat aici, pe traseu. S-a constituit un comandament extraordinar, condus de Tiberiu, președintele consiliului științific al complexului. Oamenii au fost distribuiți cu grijă în echipe. Se lucrează rapid și cu o mare precizie, degajîndu-se conducta din pămînt, acolo unde este îngropată, și aplicîndu-se pretutindeni, într-o înfășurare continuă, pelicula protectoare, menită să asigure din nou etanșeitatea.

Mîinile mi-au amorțit și trupul îmi trepidează. Poate fiindcă nu-s obișnuit cu sapa-perforator. Toți sîntem, de altfel, aici niște diletanți. Adevărații specialiști, montorii conductei, nu mai sînt de mult la complex. Și-au terminat treaba sau cel puțin așa au crezut. Noi, cei desemnați să salvăm situația, sîntem chimiști, biochimiști, ingineri mecanici, electroniști, ciberneticieni, medici, laboranți, operatori, alimentologi. După cum ni s-a explicat, n-a fost pur și simplu timp să se cheme cadre calificate pentru reparații. Sau poate, cum insinuează prietenul meu Vlad Chioaru, Tiberiu n-a vrut să recurgă la „sprijin exterior“. De la constatarea pericolului și pînă la intrarea noastră în acțiune n-a durat mai mult de douăzeci de minute — o performanță care i se datorește cred, în cea mai mare măsură, președintelui.

Starea aceasta de urgență are ceva anacronic : trăim doar o vreme a securității din ce în ce mai depline. Cele mai perfecționate sisteme automate ne protejează împotriva tuturor accidentelor posibile, de la cele de circulație și pînă la stopul cardiac. Și iată-ne, dintr-o dată, aici, sute de oameni, aruncați într-o încleștare neverosimilă, pe viață și pe moarte !

Peisajul a rămas același. Îl cunosc atît de bine, de două săptămîni, de cînd am venit la complex ! Prin filtrul ploii care cade, dealurile line și coamele semețe ale munților par valuri imense, încremenite. Noi, oamenii, sîntem cei care ne-am schimbat ! Nu mai lucrăm nici în laboratoarele de cercetare și nici la stația-pilot : semănăm, într-un fel, cu soldații războaielor absurde de altădată, mobilizați fără veste și dezrădăcinați din locurile de muncă obișnuite. Numai că, pentru activitatea lor de front, soldații fuseseră cel puțin în prealabil instruiți...

Fiecare dintre noi a făcut, în numai cîteva ceasuri, progrese mari în ce privește dibăcia sa în noua „profesie" de sobol.

Acum Adam Tiberiu a coborît cu aerovinul la echipa noastră — echipa nr. 26. E mulțumit și ne declară că avem viteza de lucru cea mai mare din tot șantierul. Și calitatea peliculei e bună. La alte echipe, a trebuit să fie refăcută.

Președintele e înalt și plin de vigoare. Are un cap leonin, mare și superb. Sub sprîncenele stufoase, ochii lui întunecați radiază energie și calm, inspirînd o mare încredere. De o parte și de alta a nasului, pomeții obrazului sînt ușor proeminenți. Glasul îi e plăcut, de o forță și o tinerețe suprinzătoare ; dacă ai auzi vocea fără să vezi omul, i-ai da cel mult treizeci de ani — deși se apropie de cincizeci.

— Da, merge bine la voi, conchide el.

Oamenii îl privesc satisfăcuți, ca niște elevi lăudați de profesor. Toți știu că și-a pus primul pielea în joc, experimentînd personal, la constatarea defecțiunii, operațiile de protejare a conductei așa cum le efectuăm noi acum. Și asta se întîmpla într-un moment foarte critic, cînd mulți considerau explozia iminentă și preconizau părăsirea imediată a complexului.

Tiberiu m-a zărit și pe mine.

— Îmi pare rău că primești așa, din senin, acest botez al focului, îmi spune el. Nu era „în program".

Răspund, fără să mă gîndesc prea mult :

— O buturugă mică și era cît p-aci să răstoarne carul mare...

Am impresia că observația mea îl indispune, ca un soi de jignire.

Mi-e greu să înţeleg, continui eu totuşi, cu o îndărătnicie care îmi este proprie, în timp ce chipul profesorului se crispează, cum de a fost posibilă neglijenţa care ne-a adus aici. O conductă care se montează în secolul XXI neetanş, la un complex care e ultimul cuvînt al ştiinţei şi tehnicii, este ceva de...

Nu am timpul să termin. O cascadă de bubuituri ne îngheaţă sîngele în vine. S-a terminat oare cu noi şi cu vestita „Operaţie Ciucaş" ? O frîntură de secundă capetele tuturor se cufundă între umeri, apoi ne aruncăm cu toţii la pămînt. Un om, unul singur, nu şi-a pierdut cumpătul, rămînînd în picioare. În tăcerea care urmează, rîsul tonic al profesorului Tiberiu răsună în cascade. Apoi glasul lui :

— A tunat, dragii mei, asta-i tot. Falsă alarmă.

„Asta-i tot", e drept, dar putea fi cu totul altceva ! mă gîndesc eu. Sînt foarte curios ce explicaţii se vor da la viitorul consiliu ştiinţific !

Profesorul îşi priveşte cu luare-aminte ceasul şi observă către noi toţi :

— Sînt exact şapte ore de la începerea operaţiilor. Peste încă cinci ore, vom termina protejarea întregii conducte, inclusiv ultimele retuşuri : douăsprezece ore în total. Pe urmă... putem dormi liniştiţi. Din nou, acelaşi rîs încrezător se rostogoleşte.

Ploaia s-a îndesit. Un nou tunet, prelungit, alcătuit din bubuituri îngeminate, răsună. De această dată, nimeni nu se mai sperie.

Aerovinul profesorului se ridică în văzduh...

'Sapa mea mecanică continuă să sfredelească solul şi mîinile mă dor tot mai tare. Bulgării de pămînt, amestecaţi cu iarbă şi apă, se prefac repede în noroi şi mă împroşcă de sus pînă jos.

— Cum zici că-i spuneaţi voi la facultate ? îl întreb pe prietenul meu Vlad Chioaru, un individ mărunt, cu o expresie şugubeaţă.

— Lui Tiberiu ? Avea mai multe porecle, ca orice profesor care se respectă. Cea mai răspîndită era însă „Vrăjitorul"... Iar celălalt, profesorul Martin Onofrei, era pentru noi „Ursu" sau „Moş Martin".

— Asta ştiu...

Îl zăresc şi pe el. „Omul nr. 2 al complexului", Martin Onofrei ; lucrează la echipa nr. 25, mai la vale de noi, mînuind destul de stîngaci jetul de curăţire a conductei. A refuzat să facă parte din comandament, dar nu şi să muncească. Mic, îndesat, se mişcă neîntrerupt, dar într-un fel greoi, greu de imitat. Lîngă el e un tînăr în haină de piele, cu nişte apa-

rate atîrnate de gît: probabil un gazetar, care încearcă să-i ia un interviu.

Ce o să fac cînd sabia lui Damocles va fi înlăturată? Mai întîi, mă voi duce în pădure, la cascadă, să fac un duş natural. Simt de pe acum şuvoiul de apă lovindu-mi spatele gol, izgonindu-mi amorţeala din trup. Pe urmă voi dormi: zece, douăsprezece, poate douăzeci de ceasuri. E curios, dar foame nu mi-e de loc! Am refuzat pînă şi pachetul de gustări primit acum două ore. Încordarea să fie de vină?

Ce grei atîrnă norii deasupra noastră! Vîntul s-a înteţit; loveşte în impermeabile în rafale scurte, violente. Oboseala fizică ne-a strecurat tuturora plumb în mădulare. Nimeni nu se gîndeşte însă să se odihnească sau să lucreze mai lent. Pericolul nu e încă înlăturat şi orice clipă poate aduce sfîrşitul. Încă cinci ore de eforturi — aşa spunea parcă Tiberiu — şi „putem dormi liniştiţi".

Starea de urgenţă continuă..

Înserarea se apropie şi din şanţurile umede se ridică aburi albăstrii. Aerovinul profesorului Tiberiu coboară, bîzîind ca un bondar, spre tranşeea echipei de intervenţie nr. 27. Omul acesta nu oboseşte niciodată...

23 mai. Nu tot ce zboară se mănîncă

Ştefan Baciu joacă excelent tenis. Nu trage prea tare, dar în schimb prinde uimitor aproape orice minge, aşa încît fiecare ghem durează foarte mult. Îmi biciuie răbdarea, şi asta-mi place într-un fel. Şi totuşi nu reuşesc să uit cu totul, în timpul jocului, frămîntările complexului.

E ora şase dimineaţa şi umbrele copacilor sînt colosal de lungi. Boabele de rouă scînteiază în lumina soarelui, vegetaţia e proaspătă şi freamătă de viaţă. Acum asistentul lui Tiberiu mă poartă, cu pase bine calculate, dintr-o extremitate în alta a terenului. Joacă, evident, cu mult mai bine decît mine.

Nu pot să uit că în „acţiunea conductei" am avut trei dezertori. Au existat trei oameni, trei participanţi la „Operaţia Ciucaş" care, cînd au aflat că s-a dat alarma, **au fugit.** Primejdia i-a făcut să o şteargă, ca să-şi apere pielea; propria siguranţă le-a părut mai preţioasă decît tot ce se înfăptuieşte aici. Nu vreau să fac pe eroul, dar grozav mă dezgustă aşa ceva! Tiberiu a şi cerut îndepărtarea lor. Onofrei, adjunctul lui, s-a opus — oare numai ca să-l contrazică?

...De data asta n-a reuşit să-mi prindă mingea! Era foarte puternică; o bombă în toată regula, trasă chiar de lîngă fileu...

La sfîrşitul săptămînii va avea loc şedinţa consiliului ştiinţific al complexului. În principiu, şedinţele consiliului trebuie să se ţină săptămînal, dar se pare că această regulă nu prea este respectată. E sigur că preşedintele va prezenta un referat în problema conductei.

Ora de tenis s-a terminat. Mă duc să îmbuc ceva la restaurantul complexului, dar, din păcate, mîncarea nu mă „deconectează". Se petrece ceva de neînţeles. De cînd am venit în Ciucaş, trăiesc într-o tensiune continuă. Activitatea **Complexului de sinteză a albuminei şi a alimentelor de tip virotic** — cum e titulatura oficială — are pentru mine un fel de putere aspiratoare. Cînd am vizitat pentru prima dată instalaţiile acestea unice, al căror scop este atît de vital pentru omenire, m-am simţit cuprins într-o vîltoare halucinantă. Totul se desfăşoară într-un flux puternic, uriaş, care te duce cu el spre ţelul hotărîtor al marelui experiment. Deocamdată nu pot încă spune că întreg mecanismul tehnologic elaborat de Tiberiu şi de Onofrei îmi este clar. Şi, chiar cînd îl voi cunoaşte, ecuaţia va avea foarte multe necunoscute. Desţelenim un teren cu totul străin. Cu toate acestea, sînt prins în febra generală, împins înainte, spre un deznodămînt inevitabil, pe care nu îl pot prevedea cu exactitate.

S-a făcut ora opt dimineaţa. Peste o jumătate de ceas sînt aşteptat la conducerea complexului. O pornesc agale pe aleea principală.

Avem aici, bineînţeles, şi un „trotuar rulant". Dar prefer să merg pe lîngă el. Nu-mi plac trotuarele rulante implîntate în peisajul de munte. Îl strică. Nu-mi plac de altfel nici şoselele asfaltate, exasperant de numeroase, care brăzdează astăzi, pretutindeni în lume, munţii. Prefer — şi voi prefera întotdeauna — potecile de pădure, tainice, fremătătoare, cîte au mai rămas. Vlad Chioaru îmi spune că sînt un „troglodit".

În dreapta aleii, peluza e presărată cu maci înfloriţi, ca nişte flăcări izbucnite din iarbă. Sînt florile preferate ale mamei... O tresărire dureroasă îmi aminteşte de ultimul ei mesaj. Acum trei zile mi-a comunicat alarmată că frate-meu şi-a găsit iar să „dispară" şi m-a rugat să-l caut ; e a nu ştiu cîta oară cînd Toma face figura asta de Robinson excentric. Aşa cum a dispărut, o să şi reapară ! Ieri dimineaţa, cînd mama m-a chemat din nou, tocmai începuse aici nebunia. I-am zis că s-a produs un accident şi că n-am timp de nimic. Acum ce-o să-i mai spun ? Ce de telefoane o fi dat, unde vrei şi unde nu vrei, ca să afle ce s-a întîmplat cu Toma !

Ce zi e azi ? Sîmbătă ! La prînz va veni la ea, ca întotdeauna, Grigore, nepotul meu. Mama i-a făcut, desigur, tocană de porc cu ciuperci. Sînt convins că îi va povesti despre „nenorocirea" care era cît p-aci să se-ntîmple la complex şi

parcă-l văd răspunzîndu-i cam așa : „Și tu te sperii, bunico ? E straşnic, crede-mă ! Unde mai pomenești în vremea noastră o astfel de întîlnire cu primejdiile ? ! Cel mult în expedițiile cosmice îndepărtate sau în cărți care povestesc întîmplări de demult..."

Curînd voi da cu ochii de cei doi șefi. Firesc era să fiu chemat la conducere a doua zi după sosirea mea în Ciucaş. N-am fost adus aici de florile mărului, ci ca specialist. Nu e totuşi cazul să mă formalizez. Fiecare crede că el e în centrul lumii, deşi mai toți sîntem undeva pe la periferie...

Intrarea în clădirea consiliului științific. Deasupra porții, o firmă, ceva prea mare după gustul meu, cu titulatura complexului. Mă ciocnesc nas în nas cu un individ în haină de piele și ne cerem reciproc scuze. De unde-l cunosc ?... E gazetarul care încercase să-l intervieveze pe Onofrei în tranşee. De data aceasta o fi avut succes ? După zîmbetul pe care-l abordează, presupun că da.

In hol, într-o nişă, o brunetă impunătoare, cu ochii de jar, joacă agil degetele pe clapele unei maşini electronice. Este Anda, soția președintelui, o femeie de o frumusețe fără cusur. Să fie adevărat că Tiberiu îi supune spre judecată, în fiecare seară, bilanțul zilei ? Cînd o privesc, mă gîndesc la Zenobia, curajoasa regină a Palmyrei, care a înfruntat cohortele Imperiului roman.

Biroul conducerii este mobilat destul de simplu — o simplitate care nu exclude însă eleganța : două birouri, cu fotolii în fața lor, o masă rotundă înconjurată de scaune cu speteze înalte, iar în fundul încăperii un uriaş tablou de urmărire și comandă a activităților de bază ale unității. Pe peretele din dreapta — o mare hartă a complexului, iar dedesubt — o machetă a instalațiilor principale, ilustrînd procesul tehnologic propus de cei doi inventatori. Ceva mai încolo, într-un colț, un fişier automat și o maşină de calcul.

Tiberiu și Onofrei mă întîmpină cordial și ne așezăm în jurul mesei rotunde, de parcă am avea de dus tratative. Flori de cîmp, așezate în două vaze joase, destind atmosfera. Cîteva clipe de tăcere : eu îi studiez pe ei și ei, probabil, pe mine.

Mărturisesc că sînt destul de emoționat. Cei doi profesori, mai ales Tiberiu, sînt înconjurați de o adevărată aureolă, justificată prin numeroase descoperiri răsunătoare. Sînt nu numai cercetători eminenți, ci și mari realizatori. Acum cîțiva ani au izbutit să rezolve o problemă crucială a bazei de materii prime a planetei : prospectarea şi extragerea minereurilor de la mare adîncime. În vara anului 2068, o cantitate uriaşă de titan a fost detectată de ei la adîncimea de 245 kilometri și scoasă la suprafață. Alte succese au încoronat apoi mai ales activitatea lui Tiberiu, creîndu-i un veritabil renume de infailibilitate...

— Trebuia de mult să discutăm ! începe preşedintele simplu, curmîndu-mi gîndurile. Vina întîrzierii ne aparţine.

A vorbit deschis şi convingător.

Onofrei dă din cap într-un mod care nu ştiu ce înseamnă : îl aprobă pe preşedinte sau îi reproşează ceva ?

— În fiecare seară, continuă Tiberiu, îmi consult agenda şi constat că n-am făcut nici jumătate din treburile stabilite... Respiră adînc, zîmbeşte prietenos, apoi continuă : Te-ai familiarizat cu lucrările ? Ţi-am trimis unele documente, printre ele o schemă generală a fluxului tehnologic... Trebuie să pătrunzi în intimitate tot procesul, mai ales principiile de lucru !

— Detaliile sînt uneori tot aşa de importante ca şi principiile, remarc eu.

Tiberiu parcă nu m-a auzit sau n-a vrut să mă audă şi continuă :

— Ţi-am spus ce ajutor aşteptăm de la dumneata încă din scrisoarea prin care ţi-am propus să vii la noi. Pînă acum, filtrele moleculare pe care le-am experimentat n-au dat decît rezultate parţiale. Nici unul n-a permis o purificare suficientă a materiilor prime cu care lucrăm. Ne-am gîndit de aceea la filtrul Lizin, inventat de dumneata acum doi ani. Trebuie însă, fireşte, integrat şi adaptat procesului general de producere a Pozvirului G 7. Tocmai de aceea te-am numit şi în consiliul ştiinţific al complexului.

Preşedintele surîde iar, unul dintre zîmbetele lui atît de simpatice, despre care Vlad mi-a povestit că dădea gata studentele. Mă întreb care este raportul de forţe dintre Vrăjitor şi Anda ? Ambii par să aibă firi dominatoare, iar în aceste condiţii duelurile nu pot fi evitate.

— Am vrea să ştim cum vezi dumneata lucrurile, continuă preşedintele. Nu mă lasă însă să răspund şi adaugă : scopul nostru este să dăm prima şarjă practic utilizabilă în cel mult şase luni.

— Ce înţelegeţi prin „prima şarjă practic utilizabilă" ? întreb eu nedumerit

— O şarjă care să poată fi livrată consumului public, precizează Tiberiu. Dar, ca să ajungem acolo, mai avem de rezolvat cîteva probleme de bază, printre care şi aceea a filtrelor moleculare, adică a unei purificări mai înaintate a metanului. Şi asta în cel mai scurt termen posibil...

Adam Tiberiu rosteşte ultimele cuvinte foarte apăsat, aşa cum se dă un ordin. Mîna lui dreaptă s-a aşezat pe a mea, parcă vrînd să-mi comunice nerăbdarea sa. În aceeaşi clipă remarc însă privirea îngheţată a Ursului. În faţa lui mare, urîtă, ochii verzi şi rotunzi clipesc rar, dar semnifica-

tiv. Pare profund nemulţumit de discursul preşedintelui şi rosteşte acum primele cuvinte :

— Şase luni, Tiberiu ! ? Îţi dai seama ce spui ?

Pe faţa preşedintelui apare o uşoară roşeaţă, ochii i se aprind. Răspunde calm :

— E perfect realizabil dacă lucrurile nu sînt ţinute în loc de operaţii inutile. Să nu uităm că pînă şi clidienii se interesează de rezultatele pe care le obţinem. Tu vrei mereu să „consolidezi" terenul cucerit. E însă necesar să şi înaintezi !

Onofrei repetă doar : „Şase luni, Tiberiu ?", apoi nu mai spune nimic. Privirea lui s-a oprit însă asupra preşedintelui şi parcă îi reaminteşte de un şir de argumente anterioare. Mîna dreaptă bate pe masă un tact repede.

Situaţia mea devine oarecum delicată. E adevărat, Onofrei nu l-a contrazis direct pe preşedinte, dar ochii lui vorbesc. Poate că greşesc, dar Ursu îmi dă acum impresia unui individ care „frînează", a unui negativist. Să nu mă grăbesc însă : e prea devreme ca să-l judec.

În orice caz, tăcerile sau cuvintele lui, calculate cu zgîrcenie, sînt foarte expresive. Vlad Chioaru îmi spunea ieri că la facultate comportarea lui stîrnea multe comentarii. La examene, făcea semn unui student să se apropie şi îi dădea să tragă biletul. Pe urmă îl asculta calm, fără să spună nimic. Rar de tot, dacă examinatul, deşi dovedea cunoaşterea problemei, apuca pe un drum greşit, îi indica, printr-un gest al mîinii, că trebuie să prezinte cu totul altfel lucrurile. La sfîrşit, se scula greoi de pe scaun şi scria pe tablă o problemă complementară, pe care studentul trebuia s-o rezolve. Cînd aceasta era gata, îi întindea un bilet semnat pe care era scrisă nota, acordată în general cu destulă parcimonie...

De fapt, îmi dau seama că există o soluţie care să curme disputa. Mi s-a pus doar o întrebare şi voi răspunde la ea.

— Cum văd lucrurile ? mă adresez eu amîndurora, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Daţi-mi voie să vă vorbesc cu toată sinceritatea. Mi-aţi trimis schema fluxului tehnologic. O ştiu de acum pe dinafară, dar mult nu mă ajută. Unele procese nu sînt clar figurate, altele le-aţi mai modificat faţă de schemă.

— Le-am perfecţionat ! precizează apăsat preşedintele.

— E drept. Am însă nevoie de o viziune dinamică, la zi, completă, care să prezinte ultimul stadiu al procesului tehnologic. Şi nu înţeleg de ce nu pot să ajung la ea !

Tiberiu îmi aduce un dosar de pe biroul lui.

— Iată : o sinteză pe care am încheiat-o acum mai puţin de o lună. Citeşte-o şi apoi studiază din nou instalaţiile... deşi nu ştiu dacă toate detaliile sînt necesare pentru simpla adaptare a filtrelor.

— Tocmai asta este : adaptarea nu e de loc simplă, observ eu. Toţi factorii, absolut toţi, trebuie cunoscuţi, mai ales pentru precizia pe care o urmărim.

— Ce-ţi mai lipseşte acum ? mă întreabă preşedintele.

— Trebuie să studiez neapărat şi laboratoarele. Acolo e doar avangarda cercetării. Este necesar să fiu la curent cu totul. Altfel nu vă pot ajuta eficient.

Profesorul Tiberiu mă priveşte ciudat :

— La ce ţi-ar servi ? În laboratorul pe care-l împart cu Martin Onofrei, de pildă, sînt o mulţime de lucruri interesante, dar cu greu le-ai putea pricepe. Abia le prospectăm şi ar fi o pierdere de vreme...

După o pauză, mai întreb :

— Pînă acum aţi obţinut vreo cantitate, cît de mică, de Pozvir G 7 ?

— Încă nu, îmi explică Tiberiu. Virusurile de Ciucaş la care am ajuns experimental n-au deocamdată decît cîteva dintre proprietăţile de care avem nevoie. Poate şi fiindcă metanul nostru e insuficient purificat.

Îmi dau seama că preşedintele aşteaptă de la mine un răspuns.

— În zece zile, îi spun eu, sper să cunosc aprofundat complexul, şi atunci voi putea să vă spun cum concep introducerea filtrelor Lizin. În principiu, consider că pot obţine o puritate foarte ridicată.

Adam Tiberiu nu zice nimic, dar îmi dau seama că este oarecum dezamăgit.

— Dacă voi reuşi să fiu gata mai devreme, cu atît mai bine. Prin zece zile înţeleg un termen limită, adaug eu.

Discuţia s-a încheiat şi dau să mă retrag, cu preţiosul dosar sub braţ. Dar mă opresc. Mi s-a părut că buzele lui Moş Martin se mişcă. A vrut să zică ceva, apoi s-a răzgîndit. Dă numai din cap, într-un fel care parcă spune : „Ne mai vedem noi" sau „Ai grijă, tinere : nu tot ce zboară se mănîncă !"

Tiberiu mă conduce pînă la uşă, cu mîna pe umărul meu. Acolo îmi spune cald :

— Ne bizuim pe dumneata ! Nu te lăsa impresionat de disputa mea cu Ursu. De altfel, dintr-o astfel de ciocnire a contrariilor iese de obicei ceva bun...

— Desigur, răspund eu, amabil, dar nu prea convins.

25 mai.
O problemă vitală a Terrei

Cel dintîi căruia îi istorisesc întrevederea este Vlad Chioaru. Nu pare de loc mirat de desfăşurarea ei.

M-am apucat, bineînţeles, serios de treabă, dar cu simţăminte contradictorii. În înfruntarea Tiberiu-Onofrei, primul mi se pare mai echilibrat, mai raţional, dar totodată mai orgolios. Pînă acum nu i-am cunoscut lui Ursu decît atitudinea de „opoziţionist". Dar care-i substratul ei la un savant de talia sa ?

Vlad îmi istoriseşte o intîmplare care ilustrează, deşi fără o legătură directă cu cele petrecute, firea ciudată şi reacţiile de neprevăzut ale lui Onofrei :

Într-o zi — îmi povesteşte el — mi-am permis să-i fac pe tabla sălii de curs o caricatură reprezentîndu-l faţă în faţă cu un urs. Am scris dedesubt : „Întîlnirea din pădure". Nu pretind că era o glumă de mare subtilitate, dar desenul nu era rău. A găsit-o la intrarea în sală şi s-a oprit îndelung în faţa ei. Mă aşteptam la o furtună, mai ales că identificarea vinovatului era simplă, talentele mele fiind arhicunoscute. Nu s-a supărat însă, după cum nici n-a zîmbit. „Expresiv desen ! a observat el, cu luciditate. Aşa ar trebui să realizaţi şi planşele de biochimie, ca să asimilaţi mai bine materia... Noroc că semăn cu un urs şi nu cu o gorilă — altfel mă făceai şi mai urît, Chioarule !"

S-a dus apoi în cancelarie, lăsîndu-mă destul de neliniştit. Să-ţi spun drept, mă temeam de o eliminare. Dar o voce interioară îmi şoptea să nu-mi fie frică. În loc să se întoarcă cu rectorul, Onofrei a venit cu un aparat fotografic şi a imortalizat desenul pe peliculă, „dintr-un interes pur documentar", cum ne-a asigurat mai tîrziu...

Îi mărturisesc lui Vlad că, de la întîlnirea de alaltăieri, mă obsedează mai mult ca orice „sanctuarul", laboratorul celor doi profesori. Sînt, poate, asemenea copilului care nu-şi doreşte nimic mai mult decît ceea ce-i este interzis ? Nu ştiu. Dar nu văd de ce trebuie să fiu ţinut departe de ultimele idei ale preşedintelui. Spunea că unele lucruri nu-i sînt nici lui „clare", că abia încearcă să le stabilească făgaşul. Perfect ! Dar acestea sînt tocmai căutările, adică cele mai interesante, cele mai înaintate cercetări. Tocmai lor să le rămîn străin ? Unele se vor dovedi piste false ? Ei şi ! Altele conţin probabil ideile care se vor impune şi toate laolaltă reprezintă gîndirea ştiinţifică a nucleului nostru de cercetare... Să fie oare o întîmplare faptul că şi în expunerea, foarte sistematică şi precisă, pe care mi-a dat-o s-o studiez — 120 de pagini imprimate — domeniul căutărilor abia e atins ? Precauţii de descoperitori ? E prea devreme ca să trag o asemenea concluzie.

Ei bine, oricît ar părea de deplasat, sînt hotărît să violez „sanctuarul" ! Ce naiba : dacă-i vorba să cunosc „intim", cum

spunea Vrăjitorul, tot procesul tehnologic, o voi face pînă la capăt, pînă în zona de clar-obscur a tatonărilor !

Vlad a plecat la bibliotecă, iar eu m-am aşezat pe malul apei, într-un loc umbrit. La Cheia, Teleajenul este un pîrîu foarte modest, de numai cîţiva metri lăţime. Aleargă grăbit şi îngheţat peste diadema scînteietoare a pietrelor de fund. Din loc în loc, un bolovan mai mare alcătuieşte, cu ajutorul pămîntului şi al crăcilor aduse de curent, un mic stăvilar, pe care apa îl trece înspumată, în cascadă.

Deodată, un zgomot în spatele meu. Tresar. Un zbîrnîit care aminteşte de un roi de albine. De fapt, e cu totul altceva. Un operator cinematografic înregistrează imagini, probabil pentru televiziune. Spatele meu a intrat, desigur, „în cadru".

Am simţămîntul neplăcut că sînt spionat. Şi asta îmi aminteşte... de Toma. Poate fiindcă şi eu va trebui să fac pe „detectivul" ca să-l găsesc. Nu mai pot să amîn la nesfîrşit rezolvarea acestei probleme...

De fapt, mă întreb uneori la ce vor servi paginile acestui jurnal „reconstituit". Poate-i vor fi cel puţin de folos lui Grigore, de care mă simt atît de legat. Conştiinţa mea faţă de el e cam „încărcată". Era destul de pirpiriu şi de aceea l-am antrenat în activităţi sportive. În ce priveşte ştiinţa, tehnica, n-am reuşit, în schimb, să-i trezesc vreun interes. Cărţile pe care i le-am pus în mînă le-a parcurs fără tragere de inimă. Ce bucuros aş fi ca măcar însemnările mele să-l stimuleze, introducîndu-l în laboratorul creaţiei ştiinţifice ! Gîndindu-mă la el şi la alţi cititori ai acestui „pseudojurnal", cred că e necesar să fixez cel puţin jaloanele marii probleme care se pune complexului nostru.

Mulţi au citit poate că, pe la mijlocul secolului XX, demografii se împărţiseră în două tabere : unii credeau că ritmul înmulţirii speţei umane se va „domoli" odată cu dezvoltarea civilizaţiei, alţii că se va produce o creştere vertiginoasă, o veritabilă „explozie demografică". Deşi au existat mari diferenţe de la o ţară la alta, realitatea a confirmat în general un pronostic mediu : populaţia globului a crescut de şapte ori într-un secol, atingînd în anul 2070 nu mai puţin de 22 miliarde de oameni, cifră desigur astronomică pentru un pămîntean al anului 1870, dar modestă în comparaţie cu previziunile maxime ale demografilor din anii 1970.

Cu toate măsurile luate (agricultură supraintensivă — cu folosirea acceleratorilor de creştere, valorificarea tundrelor şi a pustiurilor etc.), asigurarea hranei pămîntenilor s-a făcut tot mai greu.

Fără să aibă caracterul apocaliptic pe care îl susţinuseră pesimiştii deceniilor trecute, problema hrănirii unei omeniri

considerabil sporite ca număr rămînea acută, deși mijloacele de combatere a primejdiei erau infinit mai eficace în a doua jumătate a secolului al XXI-lea.

Unii oameni cu o concepție utopică cu privire la dezvoltarea umanității erau oarecum dezamăgiți de faptul că saltul enorm făcut de știință n-a rezolvat o dată pentru totdeauna ceea ce, cu o expresie arhaică, s-a numit „spectrul foamei". Cei lucizi însă — și savanții aparțineau acestei categorii — își dădeau seama că asigurarea mijloacelor de trai a constituit și constituie veșnica problemă economică fundamentală pentru societatea umană în continuă creștere și un motor puternic al progresului științific.

S-a pus, firește, chestiunea completării alimentelor naturale prin alimente sintetice cu o înaltă valoare biologică, și sute de institute științifice lucrau pe tot globul la rezolvarea acestei probleme. Un prim succes a fost obținerea de proteine, cu toți aminoacizii indispensabili vieții, din melasă, amidon și hidrocarburi petrolifere, prin „rafinare microbiană". Nu era însă nici pe departe suficient pentru acoperirea nevoilor.

Atunci a apărut ideea „pozvirilor". Cehul Karel Jerzy și englezul Harold Peaverling au elaborat, independent unul de altul, în anul 2006, lucrări teoretice privitoare la posibilitatea ca virusurile, cunoscute în general pentru maladiile groaznice pe care le-au provocat omenirii, să fie puse în slujba ei: aceasta fie prin modificarea („pozitivarea") proprietăților unor virusuri existente, fie prin crearea de noi microorganisme, capabile să „lucreze" în diferite domenii. Aceste mecanisme ipotetice au fost botezate „pozviri", dar nu de către savanți, ci de... un caricaturist al ziarului elvețian „Zürcher Zeitung", care lua peste picior presupusele însușiri binefăcătoare ale virusurilor „modificate" sau „sintetice"! (Menționez că și anterior, în secolele XIX și XX, se practicase utilizarea virusurilor, dar numai sub forma lor atenuată, în vaccinuri.) Anul 2028 a adus prima confirmare practică — și ce confirmare! Colectivul condus de medicul austriac Max Dürgen a creat atunci primii pozviri (pe bază de virusuri modificate) — denumiți de el PA_1, PA_2 și PA_3. Cel de-al treilea — celebrul PA_3 — a dus la eradicarea cancerului, prin blocarea totală a proceselor de creștere anormală a celulelor și distrugerea celulelor canceroase. În sfîrșit, în anul 2034 s-a obținut primul **pozvir sintetic**, realizat nu prin transformarea unor virusuri cunoscute, ci direct din substanțe anorganice. În România, unde școala de inframicrobiologie are vechi și trainice tradiții, cercetările în această direcție au obținut de asemenea rezultate remarcabile.

Profesorii Adam Tiberiu și Martin Onofrei, de la Universitatea din Iași, au propus, în 2069, o nouă soluție pentru îmbunătățirea radicală a situației alimentare a omenirii : crearea de albumină prin sinteză industrială. Pentru producerea albuminei, ei aveau nevoie de metan de cea mai mare puritate, care se găsește din belșug în România, unde există și o experiență bogată în prelucrarea gazelor naturale. Baza de cercetări menită să concretizeze procedeul inventat de ei a fost instalată în Munții Ciucaș, în apropiere de Pasul Bratocea, unde se descoperiseră de curînd surse de metan cu o puritate de 99,6%. Ideea celor doi inventatori — concretizată în instalațiile stației-pilot — presupunea purificarea și mai departe a metanului, cu ajutorul unor filtre moleculare perfecționate. Urma apoi sintetizarea (din metan, amoniac și apă — medii nealbuminice) în uriașe compresoare a Pozvirului G 7.

O dată obținută biosubstanța virală, primele cantități de virusuri trebuie introduse în recipienți care conțin substanțele din care au fost sintetizate, unde, sub influența unei puternice surse de energie magnetică, virusurile catalizează procesul formării unor mari cantități de masă virotică. Aceasta devine materia primă albuminică preconizată pentru alimentație.

În ce privește rolul meu, el va apărea acum mai clar cititorului acestor însemnări : principala mea misiune era să duc cit mai departe purificarea în primul rînd a metanului, acest lucru fiind vital pentru producerea Pozvirului G 7 cu toate proprietățile gîndite de inventatori...

Desigur, pozvirii nu reprezintă unica soluție pentru rezolvarea problemei alimentare care confruntă omenirea. Se lucrează, în sute de institute din toată lumea, la numeroase proiecte. Primele două uzine plutitoare pentru prelucrarea algelor și a planctonului de mare urmează, de pildă, să intre în funcțiune în 2072 sau 2073...

Scriu tot mai greu, din pricina înserării care coboară. Părăsesc cursul apei și urc, pe o potecă, spre aleea care mă duce în direcția complexului.

La intrarea în restaurant, mă ciocnesc aproape cu fiul Ursului, inginerul electronist Vasile Onofrei. E ciudat cum un băiat așa de frumos poate totuși să semene cu un om urît cum este vicepreședintele. Parcă aceeași făptură a fost „prelucrată", în totalitatea ei, pentru a fi rafinată și subtilizată. Vasile e subțire, are trăsături delicate, numai că e la fel de taciturn și morocănos ca și tatăl său și, de aceea, nu se prea bucură de simpatii.

(CONTINUAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

Misiunea „Apollo"-15 și automobilul ei selenar

Mai întîi în cabina de comandă „Endeavour" și apoi în modulul lunar denumit „Falcon", echipajul misiunii „Apollo"-15, format din **David Randolph Scott,** comandant, **Alfred Merrill Worden** și **James Benson Irwin,** respectiv pilotul modulului de comandă și al celui lunar, au avut de îndeplinit în perioada 26 iulie—7 august 1971 un amplu program de cercetări spațiale pe Lună, în jurul acesteia și pe traseul Pămînt-Lună-Pămînt...

Înainte de lansare, comandantul Scott — adresîndu-se personalului de deservire la sol a acestei operații — a caracterizat misiunea „Apollo"-15 ca „foarte vastă din punct de vedere științific, astfel încît ea va aduce atîtea date și elemente științifice încît să dea de lucru specialiștilor pentru 30 de ani de acum încolo..."

Ca noutăți tehnice și premiere proprii acestei misiuni, menționăm : zona foarte acidentată destinată aselenizării ; utilizarea electromobilului selenar „Rover" ; parcurgerea a trei expediții pe solul lunar ; un echipament științific mult mai complex ; recoltarea unei cantități mai mari de mostre de sol selenar (77 kgf) etc.

Modulul lunar „Falcon", pilotat de Scott și Irwin, a descins într-o zonă foarte denivelată, mărginită de pantele munților Apenini și Hadley (cu piscuri care depășesc uneori 4 500 m) și de falia cu același nume, lungă de peste 120 km și cu adîncimi în jur de 300—350 m.

Pe parcursul celor trei excursii selenare efectuate în principal la bordul electromobilului „Lunar Rover", la kilometrajul căruia s-au înregistrat 28,1 km, s-au putut constata următoarele : regiunea Hadley este caracterizată prin forme line de relief, similare dunelor terestre, precum și un strat gros de praf variind între 15 și 30 cm ; această regiune este similară unui bazin imens de acumulare de material friabil,

sprijinit pe un „suport" de roci foarte dure, care l-au împiedicat uneori pe Scott să foreze la adîncimi de peste 1,5 m.

Cu ocazia explorărilor efectuate la poalele munților Apenini, cînd au fost efectuate primele fotografii panoramice ale pantelor unor munți selenari, a fost recoltată așa-numita „piatră a genezei", mostră de rocă cu aspect cristalin, apreciată că ar putea data din perioada de apariție a sistemului solar și ar putea da informații asupra genezei Selenei acum 4,6 miliarde de ani.

În cadrul celor 544 kgf de material de cercetare științifică depus pe solul selenar au fost incluse : complexul ALSEP (un seismometru pasiv, un magnetometru, spectrometrul pentru „vîntul solar", detectorul supratermal de ioni, joja cu catod rece, detectorul de praf selenar, captatorii de flux termic, pila termoelectronică cu radioizotopi și centrala de emisie-recepție), un reflector laser, o folie captatoare de radiație solară, un penetrometru, perforatoare electrice, scule etc.

Senzorii termici cu rezistențe și termocuple ultrasensibile au și „anunțat" că temperatura subsolului lunar este mai ridicată decît apreciau pînă acum savanții și că ea crește cu adîncimea, ceea ce ar putea însemna că Selena posedă un nucleu cald. S-a putut constata că la adîncimea de aproape 1 m temperatura solului este de 23 de grade Celsius, cu aproximativ 20 de grade mai mult decît era calculat. Deoarece ipoteza nucleului cald are destui adversari, captatorii termici depuși pe Lună de Scott și Irwin au sisteme de încălzire electrică pe timpul nopții lunare, iar rezultatele obținute în aceste noi condiții permit înregistrarea oscilațiilor termice, în vederea stabilirii capacității solului selenar de a absorbi sau de a transmite fluxuri termice proprii cazului unui nucleu cald sau recepționate de la Soare.

Pentru prima dată într-o expediție „Apollo" au fost montate în modulul de serviciu spectrometre pentru radiația gama și „X" cosmică, un spectrometru de masă și altul pentru particule alfa, un radar, un altimetru-laser și diverse camere de luat vederi, destinate cartografierii a 10% din scoarța selenară. Pe o orbită circumlunară (110 km) a fost lansat un satelit artificial al Lunii, în greutate de 40 kgf, destinat studierii anomaliilor gravitaționale selenare și interacțiunii cîmpurilor acesteia cu plasma solară.

În cadrul a numeroase experimente efectuate pe traseele spre și de la Lună, menționăm activitatea extravehiculară a astronautului A. Worden (20 de minute) pentru recuperarea rolfilmelor făcute pe orbita lunară în vederea cartografierilor.

Această misiune, care a durat cu două zile mai mult decît oricare alt zbor lunar „Apollo" și a

inclus o ședere de 67 de ore pe Selena, s-a desfășurat conform planului, mai puțin cîteva mici defecțiuni, care însă n-au redus cu nimic importanța ei științifică deosebită.

În cele ce urmează vom prezenta principalele aspecte ale vieții și activității membrilor celei de-a 4-a expediții lunare, cu mențiunea că redacția a pus deja la dispoziția cititorilor unele date biografice despre astronautul D. R. Scott (vezi numărul 360 al Colecției).

David Randolph Scott, colonel al aviației militare și astronaut din octombrie 1966, s-a născut la 6 iunie 1932 la San Antonio (Texas), în familia lui Tom W. Scott, în prezent general de aviație în retragere. A absolvit, pe rînd, Western High (secondary) School din Washington, Academia militară, Institutul tehnologic din Massaschusetts, unde, în afara unei noi diplome de inginer (constructor de avioane), a obținut și doctoratul în aero și astronautică cu teza „Navigația interplanetară", susținută în 1962. În anul 1955 și-a terminat antrenamentul de pilot militar la baza Webb a forțelor aeriene militare, după care s-a specializat în trageri cu armamentul de pe avionul supersonic la aerobazele Laughlin (Texas) și Luke (Arizona). În perioada 1956—1960 a fost detașat pe aerodromul Soesterberg din Olanda. Întors în patrie, și-a completat studiile, după care s-a specializat urmînd două cursuri destinate piloților de încercare militari și testatorilor aerospațiali. Despre prima sa misiune cosmică, împreună cu Neil Armstrong, la bordul navei „Gemini"-8, precum și despre modul în care au reușit să preîntîmpine o catastrofă ca urmare a unor rotații periculoase ale navei în apropiere de etajul superior al rachetei ‚Agena", am mai scris (vezi articolul citat). La fel despre competența de care a dat dovadă în calitate de pilot al cabinei de comandă pe „Apollo"-9, în perioada 3—13 martie 1969. Cu această ocazie, Scott a deschis portiera cabinei, s-a urcat pe fotoliul său și, beneficiind de statura sa destul de înaltă (1,83 m), a ieșit parțial din cabina de comandă și a efectuat cîteva experimente din exteriorul navei, inclusiv fotografierea modulului lunar și a colegului său **„Rusty" Schweickart,** instalat pe scărița modulului lunar denumit „Păianjenul", încercat cu prilejul acelui memorabil zbor.

Blond, cu ochii albaștri și în greutate de 79 de kilograme, „Deve" Scott, cel mai tînăr, cel mai înalt și cel mai greu din echipajul „Apollo"-15, este căsă-

torit cu Ann Lurton Ott, texană, fiică a generalului de aviație în retragere Isaac W. Ott. Familia Scott are doi copii : pe Tracy, născut la 25 martie 1961, și pe Douglas, născut la 8 octombrie 1963, exact în ziua în care tatăl era admis în grupul de astronauți al N.A.S.A.

Scott este membru fondator al Institutului american pentru aeronautică și astronautică (A.I.A.A.), membru al Societății piloților de încercări experimentale și al mai multor asociații de tineret amator de aviație „Tau-Beta-Pi", „Sigma-XI" și „Sigma-Gamma-Tau". Pentru ampla sa activitate aeronautică pe diferite tipuri de avioane supersonice (peste 3 000 de ore de zbor), precum și pentru cele două importante misiuni spațiale (cu un total de 251 de ore și 442 de minute petrecute în Cosmos), fără a mai aminti și faptul că a făcut parte din echipajul de rezervă al misiunii „Apollo"-12, ca dublură a lui **Conrad**, colonelul Scott a fost distins cu numeroase ordine și medalii : N.A.S.A. Distinguished Service Medal, N.A.S.A. Exceptional Service Medal, Air Force Distinguished Service Medal, Air Force Command Pilot Astronaut Wings, Air Force Distinguished Flying Cross ș.a.

Pentru acest multilateral inginer-aeronautic și pilot-astronaut, sportul și educația fizică constituie un cult : el practică, pentru a-și menține condiția fizică, în afara gimnasticii zilnice, înotul, handbalul, schiul și este un pasionat fotograf amator.

Spre a-i defini și mai bine calitățile care îl consacră ca unul dintre cei mai multilateral dotați astronauți ai N.A.S.A., sînt caracteristice pentru Scott următoarele afirmații :

„Timp de 12 ani am urmărit cu privirea avioanele care treceau deasupra casei noastre și am visat să zbor... Pînă la urmă am izbutit !" Aceste cuvinte sînt elocvente atît pentru pasiunea sa pentru zbor cît și pentru perseverența cu care și-a urmărit îndeplinirea acestei dorințe din copilărie...

După ce au reușit să aducă nava „Gemini"-8 pe Terra, deși un scurtcircuit pe orbită le periclitase de nenumărate ori viața lui Scott și lui Armstrong, iată cum a caracterizat cel dintîi zborul acela dramatic : „Una dintre cele mai dificile perioade ale misiunii a fost răstimpul necesar navelor de recuperare ca să ne descopere" ; el are în vedere faptul că amerizaseră în Pacific în loc de Atlantic.

Alfred Merrill Worden, fiul lui Merrill și al Hellenei Worden, s-a născut la Jackson (statul Michigan) la 7 februarie 1932, localitate unde și astăzi locuiesc părinții astronautului.

Cursul școlar elementar și mediu l-a urmat în instituții de învățămînt din orașul natal, după care a intrat la Academia militară, pe care a absolvit-o ca inginer în iunie 1955.

Antrenamentul de pilot pe avioanele rapide de diferite tipuri

Worden l-a obținut la aerobazele militare de la Moore și Laredo (Texas), precum și la baza militară Tyndall din Florida.

Între martie 1957 și mai 1961, Alfred Worden și-a îndeplinit conștiincios serviciul ca pilot și ofițer cu armamentul în cel de-al 95-lea regiment de vînătoare-interceptare, dislocat la baza Andrews din statul Maryland. În această perioadă au avut loc căsătoria lui și nașterea celor doi copii : Merrill (ianuarie 1958) și Alison (aprilie 1960).

În 1963 Worden a absolvit cursurile pentru instructorii de zbor instrumental de la baza Randolph, iar în februarie 1965 și-a completat antrenamentul la Școala imperială de piloți de încercare de la Farnborough (Anglia).

În această perioadă, convins de necesitatea de a se perfecționa și din punct de vedere științific, Worden își susține teza de doctorat în construcții aerospațiale și construcții de instrumente de navigație aerospațială la Universitatea din Michigan.

Toamna anului 1965 îl găsește pe Alfred Worden maior al forțelor aeriene americane, activînd ca instructor de zbor la Școala de piloți de cercetare aerospațială din California, pe care el însuși o absolvise cu puțin timp mai înainte. Transferat cu serviciul la Centrul spațial de la Houston, Worden candidează cu succes, în aprilie 1966, ca să devină astronaut al N.A.S.A.

Principalele sale „hobby"-uri sînt : schiul pe apă, înotul, canotajul și handbalul.

James Benson Irwin, pilotul modulului lunar de pe „Apollo"-15, este locotenent-colonel de aviație și astronaut al N.A.S.A. din aprilie 1966, împreună cu Worden și alți 17 zburători, printre care **Roosa, Swigert, Haise, Mitchell, Mattingley** etc.

„Jim" Irwin s-a născut la 17 martie 1930 în orașul Pittsburgh din statul Pennsylvania, deși el consideră ca oraș natal Colorado Springs, iar părinții săi locuiesc la San Jose (California). După ce a terminat cursul secundar la East High School din

orașul Salt Lake City (statul Utah) și a obținut titlul de inginer militar de marină la Academia navală militară (1951), Irwin a intrat și a urmat cursurile școlilor superioare de pilotaj de la bazele aeriene texane din Hondo și Reese ale marinei militare.

A avansat repede datorită calităților sale de bun organizator, fiind numit șef al departamentului de cereri de perspectivă în Statul major al comandamentului apărării aeriene. În această perioadă, el și-a susținut cu succes și doctoratul în aero și astronautică și construcții de aparatură de navigație la Universitatea din Michigan (1957). In anul 1961 a absolvit cursurile școlii de piloți de încercare, iar apoi cursurile de perfecționare pentru piloții de cercetări aerospațiale (1963).

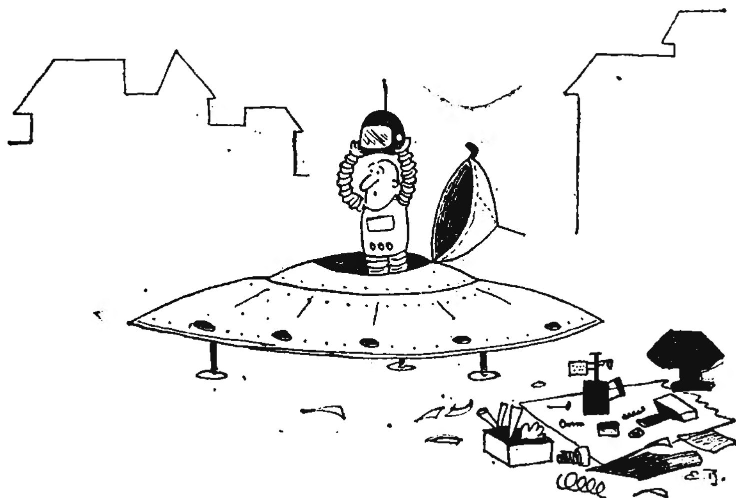
Irwin este căsătorit cu Mary Ellen Monroe, din Cornvallis (Oregon), care i-a dăruit patru copii : Joy (noiembrie 1959), Jill (februarie 1961), James (ianuarie 1963) și Jan (septembrie 1964).

Decorat cu două medalii pentru servicii deosebite aduse aviației militare și alte decorații și ordine, Irwin este membru al Asocației piloților militari și al Societății testatorilor aerieni. El a servit la aerobazele de încercări pentru cea mai nouă tehnică de la Edwards și Wright-Patterson.

În timpul liber se ocupă cu înotul, pescuitul, handbalul, campingul etc.

FLORIN ZĂGĂNESCU

UMOR de EMIL BOGOȘ

— Și să-l mai aud eu pe Popescu care spune că nu există...

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Citiți publicațiile noastre:

- Știința și Tehnica
- COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
- TEHNIUM 71

• OCTOMBRIE 1977
PREȚUL 1 LEU 41007